2024/3234

23.12.2024

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2024/3234,

19. detsember 2024,

millega muudetakse määrust (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva käsitlevate sätete osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/1115 ([3]) võeti vastu raadamise ja metsade degradeerumise vähendamiseks. Sellega on kehtestatud õigusnormid, mis käsitlevad selle I lisas loetletud asjaomaste toodete, mis sisaldavad konkreetset saadust, nimelt veised, kakao, kohv, õlipalm, kautšuk, soja ja puit, või keda on asjaomase saadusega söödetud või mille valmistamiseks on asjaomast saadust kasutatud, liidu turule laskmist ja liidu turul kättesaadavaks tegemist ning liidust eksportimist. Eelkõige on selle eesmärk tagada, et nimetatud saadused ja asjaomased tooted lastakse liidu turule või tehakse seal kättesaadavaks või eksporditakse ainult siis, kui need on raadamisvabad, on toodetud kooskõlas tootjariigi asjakohaste õigusaktidega ja hõlmatud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga. Enamikku kõnealuse määruse sätetest kohaldatakse alates 30. detsembrist 2024.

(2) Määruse (EL) 2023/1115 eesmärkide saavutamise tagamiseks peavad ettevõtjad ja kauplejad, kes teevad turul kättesaadavaks või ekspordivad asjaomaseid tooteid, täitma hoolsuskohustust kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 8, et tõendada asjaomaste toodete vastavust kõnealuse määruse nõuetele. Ettevõtjad vastutavad oma äritegevuse põhjaliku kontrollimise ja analüüsi eest, mis nõuab eelkõige määruse (EL) 2023/1115 seisukohast oluliste andmete ja neid andmeid toetavate asjakohaste dokumentide kogumist igalt konkreetselt tarnijalt.

(3) Komisjon astus olulisi samme, et hõlbustada määruse (EL) 2023/1115 kohaldamist koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega. Eelkõige juhenddokumendis raadamisvabade toodete määruse (EL) 2023/1115 kohta antakse ettevõtjatele, kauplejatele ja pädevatele asutustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu palvele suuniseid määruses (EL) 2023/1115 sätestatud peamiste kohustuste kohta ning selgitatakse muu hulgas mõiste „põllumajanduslik kasutus“ määratluse tõlgendamist, eelkõige seoses metsa muutmisega maaks, mille eesmärk ei ole põllumajanduslik kasutamine.

(4) Lisaks on komisjoni 7. novembri 2024. aasta teatises rahvusvahelise koostöö strateegilise raamistiku kohta seoses määrusega (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist, esitatud kolmandate riikidega koostöö tegemise terviklik struktuur, et hõlbustada määruse (EL) 2023/1115 rakendamist. Samuti kirjeldatakse selles üldpõhimõtteid, mida komisjon kavatseb kohaldada väikese ja suure riskiga riikide või nende osade liigitamisel kooskõlas määruse (EL) 2023/1115 artikli 29 lõikega 3.

([1]) 23. oktoobri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. detsembri 2024. aasta otsus.
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 206).

(5) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2024/3084 ([4]) on ettevõtjatele ja kauplejatele ning vajaduse korral nende volitatud esindajatele, pädevatele asutustele ja tollile ette nähtud infosüsteem ja juurdepääs sellele, et nad saaksid täita määruses (EL) 2023/1115 sätestatud vastavaid kohustusi. Ettevõtjad ja kauplejad saaksid seega hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioone registreerida ja esitada juba enne määruse (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva.

(6) Määruse (EL) 2023/1115 nende sätete kohaldamise alguskuupäeva, millega kehtestatakse ettevõtjate, kauplejate ja pädevate asutuste kohustused, mis on loetletud kõnealuse määruse artikli 38 lõikes 2, tuleks 12 kuu võrra edasi lükata. See on vajalik, et võimaldada kolmandatel riikidel, liikmesriikidel, ettevõtjatel ja kauplejatel olla täielikult valmis, sealhulgas selleks, et kõnealused ettevõtjad ja kauplejad saaksid luua vajalikud hoolsuskohustuse täitmise süsteemid, mis hõlmavad kõiki asjaomaseid saaduseid ja tooteid, et nad saaksid oma kohustusi täielikult täita.

(7) Võttes arvesse määruse (EL) 2023/1115 artikli 38 lõikes 2 sätestatud kohaldamise alguskuupäeva edasilükkamist 12 kuu võrra, tuleks vastavalt kohandada kõnealuse määruse omavahel seotud sätetes ette nähtud kuupäevi, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 995/2010 ([5]) kehtetuks tunnistamise kuupäevi ning kõnealuses lõikes osutatud sätete mikro- või väikeettevõtjate suhtes edasilükatud kohaldamise kuupäevi.

(8) Selleks et anda ettevõtjatele ja kauplejatele teavet asjaomastele tootjariikidele riskitaseme määramise kohta aegsasti enne nende hoolsuskohustuse kohaldamise alguskuupäeva, tuleks kuupäeva, milleks komisjon peab väikese või suure riskiga riigid või nende osad liigitama, edasi lükata üksnes kuue kuu võrra.

(9) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ettevõtjate, kauplejate ja pädevate asutuste kohustusi sätestavate määruse (EL) 2023/1115 sätete kohaldamise alguskuupäeva edasilükkamist, ei suuda liikmesriigid saavutada, küll aga saab seda saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(10) Määrust (EL) 2023/1115 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(11) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, et tagada käesoleva määruse jõustumine enne määruse (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2023/1115 muutmine

Määrust (EL) 2023/1115 muudetakse järgmiselt:

1) artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. 29. juunil 2023 määratakse kõigile riikidele standardne riskitase. Komisjon liigitab riigid või nende osad, mille riskitase on väike või suur vastavalt käesoleva artikli lõikele 1. Väikese või suure riskiga riikide või nende osade loetelu avaldatakse rakendusaktidega, mis võetakse vastu hiljemalt 30. juuniks 2025 kooskõlas artikli 36 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Kõnealune loetelu vaadatakse läbi ja asjakohasel juhul ajakohastatakse seda nii sageli kui vaja, võttes arvesse uusi tõendeid.“;

2) artikkel 37 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 37*

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EL) nr 995/2010 tunnistatakse kehtetuks alates 30. detsembrist 2025.

2. Määruse (EL) nr 995/2010 kohaldamist jätkatakse kuni 31. detsembrini 2028 määruse (EL) nr 995/2010 artikli 2 punktis a määratletud puidu ja puittoodete suhtes, mis on toodetud enne 29. juunit 2023 ja lastud turule alates 30. detsembrist 2025.

([4]) Komisjoni 4. detsembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/3084, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1115 (milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist) kohase infosüsteemi toimimist (ELT L, 2024/3084, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3084/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELT L 295, 12.11.2010, lk 23).

3. Erandina käesoleva määruse artikli 1 lõikest 2 peavad määruse (EL) nr 995/2010 artikli 2 punktis a määratletud puit ja puittooted, mis on toodetud enne 29. juunit 2023 ja lastud turule alates 31. detsembrist 2028, vastama käesoleva määruse artiklile 3.“;

3) artikli 38 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti, kohaldatakse artikleid 3–13, artikleid 16–24 ning artikleid 26, 31 ja 32 alates 30. detsembrist 2025.

3. Nende ettevõtjate suhtes, kes olid 31. detsembriks 2020 asutatud mikroettevõtjad või väikesed ettevõtjad vastavalt direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikele 1 või 2, kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud artikleid alates 30. juunist 2026, välja arvatud toodete puhul, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 995/2010 lisaga.“

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. detsember 2024

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
eesistuja	*eesistuja*
R. METSOLA	BÓKA J.